

010000, Нұр-Сұлтан қ., Бейбітшілік к-сі, 11 үй
тел.: 55-66-31, 55-66-35, факс: 55-72-94

010000, г. Нур-Султан, ул. Бейбитшилик, 11
тел.: 55-66-31, 55-66-35 факс: 55-72-94

№
18.05.2021 № 6 ге

**Тұрақты комиссияның
2021 жылғы 18 мамырдағы
қаулысы**

**Қаланың екі полигоны
базасында іске асыру
үшін «TERESA»
жобасының тұсаукесері**

Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының құрылыс, экология, көлік, сауда және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық мәселелері жөніндегі тұрақты комиссиясы «Астана Innovations» АҚ Басқарма төрағасының орынбасары А. А. Асанның «Smart Astana жобасының тұжырымдамасы және оның «TERESA» жобасымен байланысы туралы сөзін тындап және талқылап, сондай-ақ Қазақстандағы Дрезден техникалық университетінің қалдықтарды басқару және қайталама экономика жөніндегі институтының өкілі Н. Оңдастың «Қазақстандағы «TERESA» жобасына кіріспе» таныстырылымын атап өтті.

«TERESA» жобасының бастамашысы Дрезден техникалық университетінің қалдықтарды басқару және қайталама Экономика институты болып табылады, ол 2019 жылдың басында ГФР Білім және ғылыми зерттеулер министрлігінің мемлекеттік конкурстық бағдарламасына қатысу үшін неміс әзірлемелері мен технологияларын сыртқы нарықтарға ілгерілету үшін гранттар бөлу бойынша «Астана Innovations» АҚ ынтымақтастығын ұсынды.

Бұл жобаның мақсаты дренаждық сулардың, нөсерлік кәріздердегі сулардың ағындары бойынша деректерді жинау және олардың негізінде осындай суларды, оның ішінде жасыл екпелерді суару үшін қайталама пайдалану жөніндегі шешімдерді модельдеу болып табылады.

Елорданың жергілікті атқарушы органы жобаға қызығушылық білдірді және Дрезден университетінің атына Нұр-Сұлтан қаласы әкімінің орынбасары М.Е. Бектұрованың қолы қойылған тиісті хат жолданды, covid-19

әлемдік пандемиясына байланысты Дрезден университеті «TERESA» жобасы бойынша жұмыстарды тоқтатты.

Ағымдағы жылдың басында Дрезден университеті «TERESA» жобасы бойынша өтінімді ГФР Министрлігі растағанын және жобаны іске асыруға қаржы бөлу жоспарланғанын хабарлады. ГФР министрлігінің «TERESA» жобасын қаржыландыруы Дрезден университеті сарапшыларының жұмысын, олардың аппараттық қамтамасыз етуді сатып алуын және Дрезден университеті әзірлеген көрсеткіштерді жинаудың ақпараттық-талдау жүйесін қолдануды, оларды өңдеуді, дренажды сулар ағынын талдауды және осындай суларды екінші рет қолдану моделін әзірлеуді көздейді.

Жоба бойынша пилоттық жұмыстарды екі полигонда жүргізу жоспарлануда:

- Назарбаев Университеті кампусының базасында;
- су тасқыны кезеңінде ең көп су тасқынына ұшыраған көше алаңдарының бірінде.

Дрезден және Назарбаев Университетінің қатысуымен қоғам «Нұр-Сұлтан қаласының қоршаған ортаны қорғау және табиғатты пайдалану басқармасы» ММ, қала ауданы әкімдіктерінің, «Elorda Eco Systems» ШЖҚ-дағы МКК-ның қатысуымен консультациялар мен кеңестер ұйымдастырды және өткізді.

Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының құрылыс, экология, көлік, сауда және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық мәселелері жөніндегі тұрақты комиссиясының (бұдан әрі – Тұрақты комиссия) отырысы барысында елордада «TERESA» жобасын енгізу нұсқаларын модельдеу үшін қажетті ғылыми деректердің болмау проблемасы анықталды.

Бұдан басқа, тұрақты комиссия «TERESA» жобасын пилоттық енгізу үшін, сондай-ақ олар бойынша биологиялық ізденістерді орындау үшін шамамен ауданы 20 гектардан кем емес үш локацияны ұсынды.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының құрылыс, экология, көлік, сауда және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық мәселелері жөніндегі тұрақты комиссиясы **ҚАУЛЫ ЕТТІ:**

1. «Астана Innovations» АҚ Басқарма төрағасының орынбасары А. А. Асаннның «Smart Astana жобасының тұжырымдамасы және оның «TERESA» жобасымен байланысы туралы сөзі және Қазақстандағы Дрезден техникалық университетінің қалдықтарды басқару және қайталама Экономика институтының өкілі Н. Ондастың «Қазақстандағы «TERESA» жобасына кіріспе» тұсау кесері назарға алынсын.

2. Нұр-Сұлтан қаласының әкімдігіне:

Нұр-Сұлтан қаласының полигондарында «TERESA» жобасын енгізу кезінде жұмыстарды іске қосу және ұйымдастыру бойынша жәрдем көрсетуді қамтамасыз ету;

қоса беріліп отырған тізбеге сәйкес дренаждық сулар мен нөсерлік кәріздердегі сулар ағындарының мониторингі бойынша пилоттық жобаны енгізу үшін қажетті мәліметтерді ұсыну;

мүдделі мемлекеттік органдардың, ғылыми-зерттеу ұйымдарының, техникалық жоғары оқу орындарының өкілдері, мәслихат депутаттары арасынан осы жобаның іске асырылуын бақылау жөнінде комиссия құру;

жобаны іске асыруға мемлекеттік органдардың жауапты басшыларын бекіту ұсынылсын.

3. Осы қаулының орындалуы бойынша ақпаратты қалалық мәслихатқа бір ай мерзімде беру қамтамасыз етілсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Іңұр-сұлтан қаласы мәслихатының құрылыс, экология, көлік, сауда және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық мәселелері жөніндегі тұрақты комиссиясына жүктелсін.

**Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының
құрылыс, экология, көлік, сауда және
тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық
мәселелері жөніндегі тұрақты
комиссиясының төрағасы**

Б. Котырев

*Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының
құрылыс, экология, көлік, сауда және
тұрғын үй-коммуналдық
шаруашылық мәселелері жөніндегі
тұрақты комиссиясының
2021 жылғы 18 мамырдағы
қаулысына қосымша*

**Нөсер кәріздеріндегі дренаждық сулар мен сулар ағындарының
мониторингі бойынша пилоттық жобаны енгізу үшін қажетті
мәліметтер тізбесі**

(мүмкіндігінше shapеfile / растр - да электрондық/цифрлық форматта және
жергілікті жерге байланыстыра отырып)

1) Топография.

1 м. аэрофотосуреттер/ортофотосуреттер (жоғары ажыратымдылық) рұқсаты бар рельефтің цифрлық моделі (РЦМ)

1) Топография.

1 м. аэрофотосуреттер/ортофотосуреттер (жоғары ажыратымдылық) рұқсаты бар рельефтің цифрлық моделі (РЦМ)

2) Ауданның толық құрылымы

Жоспарланған тұрғын / қоғамдық ғимараттармен (ғимарат түрлерімен), жолдармен, халық санының бағаларымен болашақ жоспарланған даму карталары.

Жерді пайдалану / құрылыс (өткен және болашақ)

3) координаттары бар кәріз желісінің деректері

Зерттелетін аймақ үшін бір нәрсе болса да жоспарланған ба?

Қаланың кәріз желісімен қоса дренаж жүйесінің сипаттамасы.

4) Климаттық деректер.

Деректер	Кезең	Өлшем бірлігі	Пікірлер
Жаңбыр	1990-2020	Миллиметр	Уақыт аралығы 5 мин (жақсырақ)
Температура	1990-2020	Градустер	Күнделікті орташа, максималды және минималды мәндер
Булану	1990-2020	Миллиметр	Су бетінен және жерден булануды күнделікті өлшеу
Қар / қар	1990-2020	Миллиметр	Қар тереңдігі мен судың

эквиваленті		эквивалентін өлшеу

5) Геология, литология, топырақ қасиеттері.

Деректер	Аумақ	Пікірлер
Геологиялық карта	Қала және оның айналасы	Геологиялық жыныстар/тау жыныстарының түрлері бар карта
Литологиялық профильдер	Қала және оның айналасы	Құрылымы, гранулометриялық құрамы, кеуектілігі сипатталған тік литологиялық профильдер
Топырақтың гидравликалық қасиеттері	Қала және оның айналасы	Гидравликалық өткізгіштік тік / көлденең, өткізгіштігі және т. б.

6) Жер асты сулары.

Деректер	Аумақ	Пікірлер
Сулы горизонттар туралы деректер	Қала және оның айналасы	Сулы деңгейжиектерді физикалық шектеу (физикалық шекаралар), Сулы деңгейжиектің типі, сипаттамалары
Жер асты суларының деңгейі	Қала және оның айналасы	Деректер күнделікті және уақыт аралығы > 10 жыл болғаны жөн
Жер асты суларының геохимиясы / сапа параметрлері	Қала және оның айналасы	Химиялық элементтер мен қосылыстардың концентрациясы, электр өткізгіштігі, қышқылдығы және т. б.
Сорғы ұңғымалары бойынша деректер	Қала және оның айналасы	Сорғы ұңғымаларының орналасуы және қоршаудың өткен/ағымдағы/жоспарлы дебиттері
Мониторингтік ұңғымалар бойынша деректер	Қала және оның айналасы	Жерасты суларының мониторингтік ұңғымаларының орналасуы және мониторингтік жабдықтың түрі

7) Жер үсті су объектілері

Деректер	Аумақ	Пікірлер

Өзендер мен бұлақтар бойынша деректер	Қала және оның айналасы	Өзендер мен бұлақтар (карта, шығындар, өзен сатылары), 1990-2020 жылдардағы деректер
Сулы-батпақты алқаптар	Қала және оның айналасы	Сулы-батпақты алқаптар / Талдыкөл көлдер жүйесі-тарихи даму, өткенді пайдалану / функциясы, биоалуантүрлілік аспектілері, болашақты пайдалану

8) Өсімдіктердің жергілікті түрлері бойынша деректер

Деректер	Аумақ	Пікірлер
Жергілікті өсімдіктер туралы мәліметтер	Қала және оның айналасы	Климатқа бейімделген және жасыл инфрақұрылым үшін пайдалануға болатын өсімдіктер туралы мәліметтер